

TE-palvelut | tjänster
services

Selkoesite

Vuorotteluvapaa

te-palvelut.fi

Vuorotteluvapaa

Vuorotteluvapaa tarkoittaa, että työntekijä jää pois työstä määräajaksi ja työnantaja palkkaa hänen tilalleen työttömän työnhakijan.

Työntekijä ja työnantaja sopivat vuorotteluvapaasta yhdessä.

Tutustu palveluihimme osoitteessa www.te-palvelut.fi.

Ole aktiivinen – hyödynnä palvelujamme.

Mitä hyötyä vuorottelusta on?

- ▶ Vuorottelu on työntekijälle lomaa, jonka hän voi käyttää opiskeluun tai harrastuksiin.
- ▶ Työtön sijainen pääsee töihin ja voi kehittää taitojaan.
- ▶ Työnantaja löytää uusia työntekijöitä.

Mitä ehtoja vuorottelulle on?

Jos haluat vuorotteluvapaalle, ota yhteyttä TE-palveluihin. Virkailija selvittää, onko vuorottelu mahdollista.

Vuorotteluvapaan hakijan pitää tehdä vakituista kokopäivätyötä, tai työajan pitää olla vähintään 75 prosenttia kokopäivätyöstä.

Ota ajoissa yhteyttä TE-palveluihin ennen vuorotteluvapaan alkua.

Töissä 20 vuotta

Vuorotteluvapaan voi saada, jos on ollut 20 vuotta töissä. Tästä työajasta neljäsosa voi olla äitiysvapaata, varusmiespalvelua tai muuta vastaavaa.

Voit selvittää työurasi pituuden työttömyyskassan tai Kelan kanssa. Voit tilata oman työluettelosi Eläketurvakeskuksesta ja Kuntien eläkevakuutuksesta.

Selvitä ajoissa, riittääkö työhistoriasi.

Sama työnantaja 13 kuukautta

Vuorotteluvapaan ehto on myös, että olet tehnyt töitä kokopäiväisesti samalle työnantajalle 13 kuukautta ennen vuorotteluvapaan alkamista.

Tähän 13 kuukauden jaksoon voi sisältyä enintään 30 päivää sellaista poissaoloa, joka ei johdu sairaudesta tai tapaturmasta.

Vuorottelusopimus

Vuorottelu on vapaaehtoista. Työnantaja ja työntekijä tekevät siitä kirjallisen sopimuksen. Sopimuksessa pitää mainita, milloin vuorotteluvapaa alkaa ja milloin se päättyy.

Sopimuslomaketta saa osoitteista www.te-palvelut.fi tai www.suomi.fi.

Vuorottelusopimusta tehdään kolme kappaletta: yksi työntekijälle, yksi työnantajalle ja yksi TE-palveluille. Työnantaja ja työntekijä allekirjoittavat sopimukset.

Sopimus pitää toimittaa TE-palveluille hyvissä ajoin ennen kuin vuorottelu alkaa. Sijaisen työsopimus pitää toimittaa TE-palveluille heti, kun vuorottelu alkaa.

Kuinka kauan vuorottelu kestää?

Vuorottelu kestää vähintään 100 päivää, ja se voi kestää enintään 180 päivää.

Jos vuorottelua pidennetään, siitä pitää sopia kaksi kuukautta ennen kuin se päättyy.

Jos vuorottelu päättyy ennen määräaikaa

Jos vuorottelu halutaan päättää ennen määräaikaa, vuorottelijan ja työnantajan pitää sopia siitä yhdessä.

Vuorottelu päättyy myös, jos vuorottelijalle myönnetään vapaata raskauden tai lapsen hoidon vuoksi.

Jos vapaa kestää enintään 18 arkipäivää, vuorotteluvapaa vain keskeytyy ja jatkuu sen jälkeen.

Vuorottelija palaa omaan työhönsä

Kun vuorottelu päättyy, vuorottelijalla on oikeus palata samaan työhön, josta hän lähti. Jos se ei ole mahdollista, työnantajan pitää tarjota hänelle vastaavaa työtä.

Työntekijän työehtoja ei saa muuttaa vuorottelun takia.

Työnantaja voi kuitenkin irtisanoa vuorottelijan, jos irtisanomiselle on laissa säädetyt perusteet.

Vuorottelu työnantajan kannalta

Sijaisen palkkaaminen

Työnantajan pitää palkata vuorottelijalle sijainen, joka on työtön työnhakija.

Sijainen pitää palkata siihen yhtiöön, jonka palveluksessa vuorottelija on. Sijaista ei tarvitse kuitenkaan palkata samaan työhön, jota vuorottelija on tehnyt.

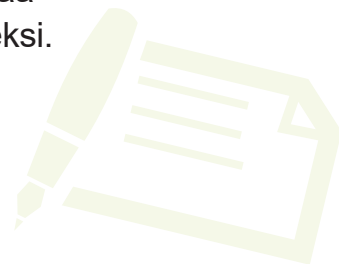
Mitä ehtoja sijaiselle on?

Sijaisen pitää olla työttömänä työnhakijana TE-palveluissa ennen vuorotteluvapaan alkamista. Sijaiseksi voidaan palkata henkilö, joka on ollut työtön vähintään 90 päivää edeltävän 14 kuukauden aikana.

Sijaiseksi voidaan palkata myös sellainen alle 30-vuotias henkilö, jonka tutkinnon suorittamisesta on kulunut enintään vuosi. Edelleen sijaiseksi voidaan palkata alle 25-vuotias tai yli 55-vuotias työnhakija. Sen sijaan päätoimista opiskelijaa tai yrittäjää ei voi palkata sijaiseksi.

Sijaisen työaika

Sijaisen työaika on sama tai pitempi kuin vuorottelijan.

Työnantaja voi järjestää vuorotteluvapaan myös niin, että hän siirtää kokoaikatyöhön sellaisen osa-aikatyöntekijänsä, joka hakee kokoaikatyötä TE-palveluissa. Vapautuvaan osa-aikatyöhön pitää tällöin palkata työtön työnhakija.

Vuorottelu työntekijän kannalta

Kuinka paljon korvausta saa?

Vuorottelijalla on oikeus saada korvausta vuorotteluvapaansa ajalta. Korvauksen suuruus on 70 prosenttia työttömyyspäivärahasta. Vuorottelija maksaa korvauksesta veroa.

Työttömyyspäiväraha ja siis myös vuorottelukorvaus lasketaan palkasta vuorottelua edeltävän 52 viikon ajalta. Lomaraha ja tulospalkkiot eivät vaikuta korvaukseen. Korvaus voidaan myös laskea ansiosidonnaisesta päivärahasista tai peruspäivärahasista.

Milloin korvausta ei saa?

Vuorottelija ei saa korvausta siltä ajalta, jolta hän saa muuta palkkaa tai korvauksia. Korvausta ei saa myöskään varusmiespalveluksen tai siviilipalveluksen ajalta.

Miten muut työt ja tulot vaikuttavat?

Vuorotteluvapaan tarkoitus on tukea työssä jaksamista. Siksi muun työn tekeminen vuorottelun aikana on ristiriidassa tämän tavoitteen kanssa. Muun työn tekemistä ei ole kuitenkaan kielletty, mutta se vähentää korvausta.

Jos vuorottelija käyttää vuorotteluvapaan opiskeluun, hän ei saa opintotukea.

Vuorottelukorvausta vähentävät samat etuudet, jotka vähentävät työttömyyspäivärahaa. Sellainen etuus on esimerkiksi lasten kotihoidontuki. Vuorottelukorvaukseen eivät sen sijaan vaikuta esimerkiksi perhe-eläkkeet, asumistuki, lapsilisä, toimeentulotuki tai omaishoidon tuki.

Miten haet korvausta?

Vuorottelijan täytyy toimittaa vuorottelusopimus TE-palveluille ennen vuorottelun alkamista. Lisäksi hänen täytyy toimittaa selvitys töistä edeltävän 13 kuukauden ajalta.

Vuorottelija hakee korvausta omalta työttömyyskassalta tai Kelan toimistosta. Vuorottelija hakee korvausta työttömyyskassalta silloin, jos hänellä on oikeus saada ansiosidonnaista päivärahaa, kun vuorotteluvapaa alkaa. Muussa tapauksessa korvausta haetaan Kelasta.

TE-palvelut antaa lausunnon korvausta varten työttömyyskassalle tai Kelalle. Ne tekevät päätöksen korvauksesta ja huolehtivat sen maksamisesta. Korvaus maksetaan kerran kuussa jälkikäteen.

Korvausta voi hakea takautuvasti kolme kuukautta.

Hakulomakkeita saa osoitteesta www.tyj.fi tai TE-toimistosta. Hakemukseen liitetään palkkatodistus 52 viikon ajalta ja kopio vuorottelusopimuksesta.

Vuorottelijalla on ilmoitusvelvollisuus

Vuorottelijan pitää ilmoittaa maksajalle asioista, jotka voivat vaikuttaa korvaukseen. Jos korvausta maksetaan liikaa tai aiheetta, se peritään takaisin.

Miten vuorottelu vaikuttaa eläkkeeseen?

Vuorotteluvapaa kartuttaa eläkettä. Vuorotteluvapaa otetaan huomioon eläkkeessä siten, että 55 prosenttia korvauksen perusteena olevasta ansiosta kartuttaa eläkettä.

Muutoksenhaku

Vuorottelija voi valittaa korvauspäätöksestä. Valitus tehdään työttömyysturvan muutoksenhakulautakuntaan. Sen päätöksestä voi valittaa edelleen vakuutusoikeuteen.

Valitusaikaa on 30 päivää siitä, kun vuorottelija on saanut tiedon päätöksestä.

Lisätietoja

- ▶ TE-palvelut: www.te-palvelut.fi
- ▶ Kansaneläkelaitos: www.kela.fi
- ▶ Työttömyyskassojen yhteisjärjestö: www.tyj.fi
- ▶ Eläketurvakeskus: www.etk.fi
- ▶ Kuntien eläkevakuutus: www.keva.fi
- ▶ Työ- ja elinkeinoministeriö: www.tem.fi
- ▶ Sosiaali- ja terveysministeriö: www.stm.fi
- ▶ TE-palvelujen puhelinpalvelu: 0295 025 500

TE-palvelujen puhelinpalvelu

Henkilöasiakkaat 0295 025 500